

Universitetsbiblioteket 1. Afdeling

KELTISK Udstilling

I forbindelse med de keltiske dage i København og den internationale konference "Europe of regions - the Celtic peoples on the European scene" arrangeredes en udstilling "Celtic Books from the Royal Library and the University Library". Udstillingen åbnedes den 6. juli i nærværelse af bl.a. den irske republikks ambassadør. Hovedleverandøren til udstillingen var Det kongelige Bibliotek (selvom vi på Universitetsbiblioteket 1. Afdeling med blandede følelser skimtede det lille exlibris på nogle af bøgerne med teksten "Afgivet af Univ-Bibl". Det lyder jo meget filantropisk, men ... Schwamm darüber.) Det var i al fald Det kongelige Bibliotek, personificeret i forskningsbibliotekar Ruth Bentzen, der i hovedsagen stod for arrangementet. Universitetsbiblioteket 1. Afdeling's bidrag var bl.a., at vi ved denne lejlighed fik installeret et sikringsanlæg i den store montre i forhallen. Tyve og røvere har hidtil ikke sat det på prøve, men det hylede bravt under et tordenvejr.

De udstillede værker stammede fra 300-årsperioden 1592-1893. Hovedvægten var lagt på sprog, litteratur og religion: grammatikker, ordbøger,

digtsamlinger, bibler og katekismer på de fire endnu levende keltiske sprog - bretonsk, walisisk, irsk og skotsk gælisk. På udstillingen sås bl.a. den walisiske bibeloversættelse fra 1630 kaldet "y Beibl Bach", den lille bibel eller "y Beibl coron", femshillingsbibelen, den første walisiske "familiebibel", desuden den første oversættelse af det Ny Testamente til irsk, William O'Donnell's *Tiomna nuadh* fra 1602, E. Lhuyd's *Archaiologia Britannica* (1707), grundstenen for moderne keltisk filologi, Charlotte Brooke's *Reliques of Irish poetry* fra 1780, den første digtsamling af ikke-religiøs art, der blev trykt i Irland, skotten MacPherson's berømte "oversættelser" af Ossian-digtene og endelig den skotske naturdigter Duncan Ban Macintyre's (*Donnchadh Macantsaoir*) digtsamling *Orain Ghaidhealach* fra 1790.

Det nu uddøde keltiske sprog på øen Man var dog repræsenteret ved den første oversættelse til dette sprog af det Ny Testamente "*Connant Noa nun jiarn as saualtagh Yeesev Creest*" fra 1763. Fra det 19. århundrede vistes et meget lille udvalg af de to bibliotekers samlinger af keltiske værker, førsteudgaver af den keltiske "klassiske" litteratur (middelalderlitteratur) og af nyindsamlet keltisk folkløst materiale, således Charlotte Guest's udgave af *Mabinogion* (1838-40), facsimileudgaven af *Leabhar na h-Uidhri* (1870), Villemarqué's *Barzas Breiz* fra 1839 - der afstedkom omtrent ligeså hed en debat som i sin tid MacPherson's *Ossiandigte* - og endelig J.F. Campbell's forbilledlige *Popular tales of the West Highlands* (1860-62).

En stor del af de udstillede værker stammer fra Suhms bibliotek, men der er også eksemplarer fra Rostgaards og Luxdorpha bogsamlinger, f.eks. er flere af biblerne forsynet med Luxdorpha *supere-libris*.

A propos Rostgaard fortjener en lille historie at fortælles: I hans auktionskatalog fra 1726 findes ikke mindre end 28 skrifter på bretonsk; en bibliograf i Saint-Brieuc, der arbejder med bretonske publikationer før 1810, har set katalogen og spurgt Det kongelige Bibliotek og Univer-

sitetsbiblioteket l. Afdeling, om nogle af skrifterne skulle være havnet der; Det kongelige Bibliotek havde kun eet nummer og Universitetsbiblioteket to, begge trykt i Quimper mellem 1690 og 1710, begge af jesuiten Julien Maunoir (på bretonsk: Julian Maner): "An abregé eus an Doctrin Christen" og "Mellezour ar Galaunou". I brevet, hvor Mme le Menn takkede for oplysningen, meddelte hun, at vi skulle passe godt på dem, da de simpelthen var unikke. Det ventede man sig ikke af de to opbyggelige småskrifter, sammenbundet i eet gråt papbind, der på auktionen tilsammen indbragte 1 mark og 8 skilling, således som det fremgår af Universitetsbiblioteket l. Afdelings eksemplar af auktionskatalogen. Den er helt igennem forsynet med priser, men desværre ikke med købernes navne, men af auktionsprotokollen (i Rostgaards samling) fremgår det, at køberen var professor Hans Gram.

På omslaget har P.G. Thorsen skrevet: På Armorsk eller det såkaldte Bas-Breton (ce n'est pas bon Parisisk, c'est Bas-Breton, som Jean de France siger). På LIBER-mødet i Heidelberg, hvor overbibliotekar Torben Nielsen holdt et foredrag om vigtigheden af bibliotekarens egen forskning, nævnte han dette som et eksempel på, hvad der kan gemme sig selv i et bibliotek af middelklassen, og som er ganske ubekendt for os selv.

PERSONALIA

I NVBF's medlemsmøde i Åbo 25.-28. juni deltog overbibliotekar Torben Nielsen, der ved festbanketten på Åbo slot takkede på gæsternes vegne; han mindedes sit nære forhold til byen og dens biblioteker og omtalte især de tre afdøde overbibliotekarer Eero Neuvonen, Eric Holmberg og Carl-Rudolf Gardberg og hyldede den altfor tidligt afgåede overbibliotekar Olof Mustelin og mindedes bl.a. hans indsats som generalsekretær for det nordiske biblioteksmøde i Åbo i 1956.

